

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΟΜΑΔΑ Α΄

A.1.1. Να αντιστοιχήσετε τους φορείς της στήλης Α΄ με το έργο τους [στήλη Β΄]:

A΄	B΄
α. Οργανισμός	1. Εξασφάλιση στους πρόσφυγες παραγωγικής απασχόλησης και οριστικής στέγασης
β. Πατριαρχική Επιτροπή	2. Διανομή συσσιτίου σε συνοικίες των πόλεων
γ. Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής	3. Παροχή τεχνικού και διοικητικού προσωπικού στην ΕΑΠ για τη στελέχωση της
δ. Επιτροπή Αποκατάστασης Προσφύγων	4. Θεσμοθετήθηκε η περίθαλψη για τις οικογένειες των εφέδρων που βρίσκονταν στο μέτωπο και για τις οικογένειες των θυμάτων του πολέμου.
ε. Πατριωτικό ίδρυμα	5. Παροχή ιατρικής περίθαλψης και φαρμάκων
στ. Ταμείο περιθάλψεως προσφύγων	6. Περίθαλψη και εγκατάσταση προσφύγων σε εγκαταλελειμμένα μουσουλμανικά και βουλγαρικά χωριά της Κεντρικής και Αν. Μακεδονίας.
ζ. Ανώτατη Διεύθυνσις Περιθάλψεως	7. Ανήγειρε ξύλινα παραπήγματα για τη στέγαση των προσφύγων
η. Ξένα φιλανθρωπικά ιδρύματα	8. Καθορισμός του τρόπου μετανάστευσης και εκτίμηση των περιουσιών των ανταλλαξιμών
θ. Υπουργείο Πρόνοιας και Αντιλήψεως	9. Οργάνωση του επαναπατρισμού των εκτοπισμένων Ελλήνων.
ι. Ανώτατο Συμβούλιο	10. Αναθεωρούσε τις αιτήσεις των δικαιούχων της προκαταβολής, αν αυτές θεωρούνταν ανακριβείς.

Μονάδες 10

A.1.2. Να δικαιολογήσετε το ιστορικό περιεχόμενο των παρακάτω περιόδων :

- Ιδιαίτερα μετά το 1882, όλο και συχνότερα παρουσιάζεται το φαινόμενο οι εκλογείς να ψηφίζουν με κομματικά κριτήρια και να περιορίζεται η συνήθεια να ψηφίζονται θετικά και πολιτικοί άλλων κομμάτων.

- Μολονότι οι περισσότεροι πρόσφυγες ασκούσαν στην πατρίδα τους «αστικά» επαγγέλματα (σχετικά με το εμπόριο, τη βιοτεχνία – βιομηχανία κτλ.), δόθηκε το βάρος στη γεωργία.
- Οι επαναστάτες αιφνιδίασαν τον Ηγεμόνα και κήρυξαν την επανάσταση στις 10 Μαρτίου 1905.
- Παρά το αρνητικό κλίμα που δημιουργήθηκε εξαιτίας της συνθήκης φιλίας και συνεργασίας μπολσεβίκων και Κεμάλ το Μάρτιο του 1921, ο ποντιακός ελληνισμός δεν πτοήθηκε.

Μονάδες 16

A.2.1. α) Κάτω από ποιες δύσκολες και περίπλοκες συνθήκες πραγματοποιήθηκε η συμμετοχή της Ελλάδας στον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο; (μονάδες 5) **β)** Με ποιο τρόπο ανέλαβε η χώρα το κόστος της συμμετοχής της σε αυτόν; (μονάδες 7)

Μονάδες 12

A.2.2. α) Να αναφερθείτε στην άποψη του Τρικούπη για το σχηματισμό κυβέρνησης από την κοινοβουλευτική πλειοψηφία, που αποτελεί τομή στην πολιτική ιστορία της Ελλάδας (μονάδες 8). **β)** Τι γνωρίζετε για το πρόγραμμα του τρικουπικού κόμματος και για τη διαφοροποίηση τρικουπικών-δηλιγιαννικών σε ό,τι αφορά τους πληθυσμούς στα εδάφη της Θεσσαλίας; (μονάδες 4)

Μονάδες 12

ΟΜΑΔΑ Β΄

B.1. Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και τα στοιχεία που μπορείτε να αντλήσετε από τα παραθέματα να αναφερθείτε στις εσωτερικές και διπλωματικές εξελίξεις που σταδιακά οδήγησαν στη ήττα και υποχώρηση του ελληνικού στρατού τον Αύγουστο του 1922 στη Μικρά Ασία.

Μονάδες 25

ΠΗΓΗ 1

Η απόφαση για συνέχιση του πολέμου μετά τον Νοέμβριο του 1920

Από τη λαϊκή ετυμηγορία της 1ης Νοεμβρίου, αγνοήθηκε εντελώς το βαθύτερο νόημά της, δηλ. η άρνηση του πολέμου και η προσδοκία της αποστράτευσης. Η αντιβενιζελική ηγεσία χειρίστηκε το μικρασιατικό ζήτημα σαν να μην υπήρχε άλλη επιλογή από τη συνέχιση και την κλιμάκωση της εκστρατείας. Παγιδεύθηκαν έτσι σε ένα αλτρωτικό εγχείρημα, που τους ήταν ξένο.

Γ. Μαυρογορδάτος, «Οι πολιτικές εξελίξεις», Ιστορία του νέου ελληνισμού, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2003, τόμ. 6ος, σ. 27-28.

ΠΗΓΗ 2

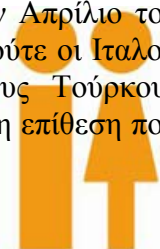
Τον Οκτώβριο του 1921 ο Δημήτριος Γούναρης ξεκινά περιοδεία στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες με σκοπό να εξασφαλίσει τη σύναψη δανείου και να συμβάλει στη σύγκληση συνδιάσκεψης, προκειμένου να εξευρεθεί πλέον ειρηνικός διακανονισμός. Η Γαλλία είναι ολοένα και περισσότερο αντίθετη με κάθε ελληνική προσπάθεια, η Αγγλία απλώς πιο συναινετική. Ο ίδιος ο Κεμάλ, σε θέση ισχύος πια, προτείνει τη σύναψη ειρήνης αλλά μόνο με τους όρους να αποδοθεί η Σμύρνη στην Τουρκία, να αποκτήσει η Θράκη τοπική αυτονομία και να καταβληθεί πολεμική αποζημίωση. Η ελληνική κυβέρνηση απορρίπτει τους όρους αυτούς και ο πόλεμος συνεχίζεται. Το Μάρτιο του 1922 συγκλήθηκε νέα Συνδιάσκεψη στο Παρίσι, όπου δεν έγινε άλλο από το να πιστοποιηθεί το ήδη σαφές στρατιωτικό αδιέξοδο του Μικρασιατικού Ζητήματος. Οι αντιπρόσωποι των Συμμάχων πρότειναν και στις δυο πλευρές όρους, προκειμένου να οδηγηθεί το όλο ζήτημα σε οριστική διευθέτηση και σύγκληση συνδιάσκεψης για τους όρους της ειρήνης. Οι προτάσεις των Συμμάχων αφαιρούσαν στην ουσία από την Ελλάδα όλα τα κέρδη της συνθήκης των Σεβρών, ενώ η τύχη των ελληνικών πληθυσμών της Μικρασίας έμοιαζε επισφαλής.

http://www.ime.gr/chronos/13/gr/foreign_policy/

ΠΗΓΗ 3

Πριν από οποιαδήποτε συνεννόηση ανάμεσα στους Συμμάχους σχετικά με το πώς θα διαμελιζόταν η Οθωμανική αυτοκρατορία (μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο) η Βρετανία, η Γαλλία και η Αμερική συμφώνησαν στην απόβαση ελληνικών στρατευμάτων στη Σμύρνη. Στις 15 Μαΐου 1919 μια μεγάλη ελληνική δύναμη με την προστασία των συμμαχικών πολεμικών πλοίων κατέλαβε την πόλη. Ο σκοπός, φαινομενικά, ήταν να προστατευτεί ο τοπικός πληθυσμός από τα τουρκικά αντίποινα. Αλλά, σαν δυσοίωνα προμήνυμα μελλοντικών δεινών, η απόβαση σηματοδεύτηκε από ελληνικές ωμότητες που είχαν ως αποτέλεσμα να σκοτωθούν ή να τραυματιστούν περίπου 350 Τούρκοι σε αψιμαχίες με τα ελληνικά στρατεύματα.[...] Η απόβαση στη Σμύρνη είχε λειτουργήσει ως καταλύτης στην αναβίωση του τουρκικού εθνικισμού υπό την ηγεσία του Μουσταφά Κεμάλ. Πριν περάσει πολύς καιρός ξέσπασε άτακτος ανταρτοπόλεμος ανάμεσα στις αντιμαχόμενες ελληνικές και τουρκικές δυνάμεις.[...]

Τον Αύγουστο του 1920, πάνω από ένα χρόνο μετά την απόβαση στη Σμύρνη, υπογράφηκε η Συνθήκη των Σεβρών[...]. Οι υποστηρικτές του Βενιζέλου μιλούσαν για την Ελλάδα «των δύο ηπείρων και των πέντε θαλασσών», δηλαδή της Ευρώπης και της Ασίας από τη μία μεριά, και της Μεσογείου, του Αιγαίου, του Ιονίου, της Θάλασσας του Μαρμαρά και της Μαύρης Θάλασσας από την άλλη. Δυστυχώς για την Ελλάδα όμως, η συνθήκη των Σεβρών δεν επικυρώθηκε ποτέ από τους Τούρκους και ολόκληρο το μεγαλεπήβολο αλυτρωτικό οικοδόμημα στη Μικρά Ασία έμελλε να καταρρεύσει σύντομα.[...]. Η Βρετανία, η Γαλλία και η Ιταλία εξέφρασαν την αντίθεσή τους στην επιστροφή του Βασιλιά, αλλά σε ένα εμφανώς νοθευμένο δημοψήφισμα βρέθηκαν 999.960 ψήφοι υπέρ της αποκατάστασης της μοναρχίας και μόνο 10.383 κατά. Η Ιταλία και η Γαλλία βρήκαν στην επιστροφή του βασιλιά το πρόσχημα που χρειαζόνταν, για να κάνουν ειρήνη με τον Κεμάλ. Τον Απρίλιο του 1921, όλοι οι σύμμαχοι κήρυξαν αυστηρή ουδετερότητα, παρόλο που ούτε οι Ιταλοί, ούτε οι Γάλλοι είχαν κανέναν ενδοιασμό να πωλούν όπλα στους Τούρκους εθνικιστές. Στις 26 Αυγούστου, ο Μουσταφά Κεμάλ εξαπέλυσε μεγάλη επίθεση που

γρήγορα κατέληξε σε ήττα των Ελλήνων. Οι ελληνικές δυνάμεις υποχώρησαν άτακτα προς τα παράλια, εκκενώνοντας τη Σμύρνη στις 8 Σεπτεμβρίου. Η κατάληψη της πόλης από τους Τούρκους συνοδεύτηκε από τη σφαγή 30.000 Ελλήνων και Αρμενίων Χριστιανών.

Richard Clogg, Συνοπτική Ιστορία της Ελλάδας, 1770 – 1990, εκδ. ιστοριτής/κάτοπτρο, Αθήνα

B2. Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και τα στοιχεία που μπορείτε να αντλήσετε από τα παραθέματα να αναφερθείτε α) στις αδυναμίες του πρώτου κρητικού Συντάγματος και β) στο λόγο που οδήγησε τον Πρίγκιπα Γεώργιο και τον Βενιζέλο σε σύγκρουση μέχρι και την κορύφωση της κρίσης το 1901.

Μονάδες 25

ΠΗΓΗ 1

Στη νεοσύστατη Κρητική Πολιτεία δεν υπήρχε κοινοβουλευτισμός, ούτε προβλεπόταν από το σύνταγμα πολιτική ευθύνη των υπουργών απέναντι στη Βουλή. Οι σύμβουλοι εξαρτιόνταν από τον «ηγεμόνα» και ήταν πολιτικώς υπεύθυνοι έναντι αυτού και μόνο. Ο «ηγεμόνας» αποτελούσε το κεντρικό όργανο της Πολιτείας και όλων των εξουσιών. Η Βουλή εκλεγόταν με καθολική ψηφοφορία και συνερχόταν με τακτική σύνοδο μία μόνο φορά κατά το διετές διάστημα της βουλευτικής περιόδου. Οι αρμοδιότητές της ήταν περιορισμένες, ενώ η κύρωση των νόμων εξαρτιόταν μόνο από τη θέληση του «ηγεμόνα». Η δικαστική Αρχή απολάμβανε σχετικής ανεξαρτησίας, αλλά ο έλεγχος της συνταγματικότητας των νόμων ήταν εκτός των αρμοδιοτήτων της.

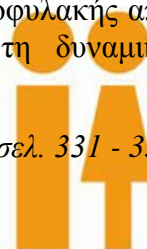
Ιστορία των Ελλήνων, том. 14, εκδ. Δομή, σελ. 325

ΠΗΓΗ 2

Ο Βενιζέλος πίστευε ότι η άμεση επίτευξη της ένωσης με τις δεδομένες συνθήκες ήταν αδύνατη. Η παράταση του καθεστώτος της αρμοστείας στην αρχική του μορφή κρατούσε το νησί υποχείριο της διεθνούς εξάρτησης και το καθιστούσε έρμαιο των αλληλοσυγκρουόμενων ευρωπαϊκών συμφερόντων. Επιπρόσθετα, ελλόχευε ο κίνδυνος να διοριστεί στο μέλλον ως ύπατος αρμοστής πρόσωπο που δε θα ανταποκρινόταν στις εθνικές απαιτήσεις, εφόσον δεν προβλεπόταν εκλογή με λαϊκή ψηφοφορία. Έπρεπε, επομένως, να επιτευχθεί η ένωση σταδιακά με πρώτο βήμα την απομάκρυνση του Γεωργίου και την εκλογή του αρμοστή από το λαό σύμφωνα με τις υποσχέσεις των Δυνάμεων και τις προβλέψεις του κρητικού συντάγματος για πραγμάτωση της αυτονομίας.

Η παρουσία του διεθνούς στρατού και η διοίκηση του νησιού από τον «εντολοδόχο» των ευρωπαϊκών κυβερνήσεων αποτελούσαν ανασταλτικό παράγοντα στην ευνοϊκή εξέλιξη του Κρητικού ζητήματος. Δεύτερο βήμα θα αποτελούσε επομένως η επιδίωξη της αποχώρησης των στρατευμάτων των Δυνάμεων από το νησί. Παράλληλα, θα έπρεπε να επιδιωχθεί η οργάνωση ισχυρής πολιτοφυλακής από Έλληνες αξιωματικούς, ώστε να προετοιμαστεί το έδαφος για τη δυναμική διεκδίκηση της ένωσης, στην κατάλληλη στιγμή, από τον κρητικό λαό.

Ιστορία των Ελλήνων, том. 14, εκδ. Δομή, σελ. 331 - 332

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

**ΓΑΛΟΥΝΗ ΜΑΡΙΑ - ΔΟΥΔΟΥΜΗ ΕΛΙΝΑ
ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗ - ΣΥΡΜΟΣ ΜΙΑΤΟΣ
ΧΑΝΤΖΟΥΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ - ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΨΩΜΑ ΑΡΕΤΗ**

